

**Силабус навчальної дисципліни
«Теорія і практика усного перекладу»**

Галузь знань	03 Гуманітарні науки		
Спеціальність	035 Філологія		
Спеціалізація	035.05 Філологія. Романські мови і літератури (переклад включно)		
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)		
Освітня програма	Сучасні лінгвістичні і перекладознавчі студії та міжкультурна комунікація (іспанська і друга іноземна мова)		
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна		
Мова навчання	Іспанська		
Семестр	II		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Форма підсумкового контролю	Залік		
Викладач	ЗАЛЕСНОВА Олена Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу КНЛУ.		
Анотація навчальної дисципліни	<p>Завдання викладання курсу полягають у тому, що студенти у результаті вивчення даної навчальної дисципліни повинні отримати знання про особливості та способи здійснення усного перекладу: професійний усний послідовний переклад, усний переклад з аркушу та загальнотеоретичні знання з лінгвістики та перекладознавства, які стосуються усного перекладу.</p> <p>Предметом дисципліни є вивчення закономірностей процесу усного перекладу та факторів, що впливають на протікання процесу та визначають результат перекладу.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни розкривається в одному змістовому модулі, який передбачає здійснення двостороннього перекладу в різних комунікативних ситуаціях: комерційна діяльність, засоби масової інформації, туристичний бізнес та міжкультурні відносини, екологія та захист навколишнього середовища, медицина та охорона здоров'я, промисловість та сільське господарство.</p>		
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:		
		Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	10 год.	2 год.
	семінарські заняття	-	-
	практичні заняття	20 год.	2 год.

	консультації	-	-
	самостійна робота	60 год.	86 год.
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	<p>Для успішного освоєння дисципліни магістранти повинні <i>знати</i> основні прийоми усного перекладу (генералізація, синтаксична і лексична компресія, «великий» і «малий» контексти тощо) і шляхи їх застосування для досягнення потрібної адекватності перекладу.</p> <p><i>Вміти</i> розуміти мовлення, яке сприймається на слух; розвивати смислове запам'ятовування і слухову пам'ять, швидко і грамотно оформляти переклад на слух, адекватно передавати комунікативно-функціональний зміст тексту мови перекладу рівноцінними засобами.</p> <p><i>Володіти практичними навичками</i> переключення мислення та синхронізації слухової рецепції і мовлення, технікою перекладу (перекладацькими прийомами, трансформаціями, замінами), використовувати, у разі потреби, компресію, декомпресію і компенсацію інформації. Володіти методологічними прийомами комунікативної поведінки в різних сферах суспільного життя, методикою та навичками попередження й усунення міжкультурних конфліктів.</p>		
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	<p>Мета вивчення навчальної дисципліни: Підготовка фахівців з усного перекладу, здатних використовувати теоретичні знання, практичні вміння й професійні навички, способи діяльності та інформаційну грамотність як базис для формування власних можливих варіантів дії, прийняття рішень, застосування нових форм взаємодії тощо і, як результат, виконувати усний двосторонній та послідовний переклад з іспанської мови на українську і навпаки забезпечуючи достовірність і високу якість передачі інформації.</p>		
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)			
<p>Завдання навчальної дисципліни «Сучасні перекладознавчі студії іспанської мови» тісно пов'язані з формуванням у студентів 2-го магістерського рівня таких загальних компетентностей:</p> <p>ЗК 1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5 Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 6 Здатність спілкуватися іноземними мовами.</p> <p>ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>ЗК 12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 13 Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.</p> <p>Задля формування соціально-особистісних компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність планувати діяльність і розподіляти в часі власні зусилля на самостійне виконання конкретних завдань; • Здатність вдосконалювати відповідальність, дисциплінованість, стресостійкість. • Здатність підтримувати самодисципліну, самокритичність, необхідні для професійної та наукової діяльності. <p>З метою формування фахових компетентностей:</p> <p>ФК 1 Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.</p> <p>ФК 2 Здатність розуміти та критично осмислювати еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового мовознавства, перекладознавства, педагогіки.</p> <p>ФК 4 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення</p>			

філологічної науки.

ФК 5 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів

ФК 6 Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, перекладознавства, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 7 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 8 Здатність виконувати типові професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації та інформації шляхом перекладу різноманітних за змістом та жанром текстів іноземною та державною мовами.

ФК 9 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних/педагогічних/перекладознавчих досліджень.

ФК 10 Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 11 Здатність ефективно спілкуватись іноземними мовами у загальнокультурних і професійно-орієнтованих ситуаціях

ФК 12 Здатність до застосування на практиці знань про соціокультурні особливості країн, мови яких вивчаються, культурні цінності та морально-етнічні норми тощо.

ФК 13 Здатність до володіння принципами професійної поведінки перекладача.

В контексті формування **предметних компетентностей**:

1. Знання і розуміння в предметній галузі:

- володіти проблематикою, термінологічним апаратом та методологією загальної теорії перекладу;
- знати способи досягнення еквівалентності при перекладі на лексичному, граматичному, стилістичному та прагматичному рівнях;
- знати та розуміти методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення роботи перекладача, її презентації та захисту інтелектуальної власності на її результати;
- знати перекладацьку етику.

2. Когнітивні уміння і навички в предметній галузі:

- здатність чітко й виразно висловлювати думку, як усно так і на письмі;
- здатність логічно мислити та здійснювати самоаналіз;
- здатність швидко та ефективно здійснювати пошук термінів та перевіряти лінгвістичні та соціокультурні факти як мовою джерела, так і мовою перекладу;
- вміння аналізувати комунікативну ситуацію, автора тексту оригіналу та отримувача тексту перекладу як представників різних культур та вміння на основі такого аналізу організувати свою професійну діяльність;
- вміння збагачувати фонові знання і вдосконалювати набуті техніки перекладу;
- розвивати здатність планувати, організовувати, здійснювати та презентувати наукове теоретичне і прикладне дослідження в галузі філології та перекладознавства.

3. Практичні навички і творчі (складні уміння) у предметній галузі:

- вміння здійснювати перекладацький аналіз тексту та підготовку до перекладу, включаючи пошук інформації у довідковій та спеціальній літературі, а також у мережі Інтернет;
- здатність використовувати екстралінгвістичну інформацію для здійснення якісного перекладу;
- здатність виявляти жанрові, стильові, структурні й тематичні матричні складові тексту першотвору, що підлягають відтворенню при перекладі;
- вміння обирати адекватну перекладацьку стратегію перекладу та обґрунтовувати її;
- вміння застосовувати адекватні прийоми перекладу для досягнення еквівалентності тексту оригіналу та тексту перекладу лексичному, граматичному, стилістичному та прагматичному рівнях

Знати основні теоретичні положення лінгвістики та перекладознавства, які стосуються усного перекладу.

Знати професійну етику та моральний кодекс усного перекладача, критерії оцінки якості роботи усного перекладача та критерії оцінки якості перекладу в професійних сферах спілкування.

Знати методику універсального перекладацького скоропису та основні принципи здійснення скороченого запису лексем і синтаксем при перекладі текстів різної фахової спрямованості

Вміти сприймати україномовний та іспаномовний текст на слух з урахуванням можливих труднощів сприйняття усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів іспанської мови, або особам, які не є носіями іспанської мови; лексичні та синтаксичні лакуни або прогалини в усних повідомленнях тощо)

Вміти застосовувати методику переведення сприйнятого на слух усного повідомлення у “внутрішню мову” перекладача шляхом пошуку та відбору синонімічних лексичних, морфологічних та синтаксичних одиниць та швидко знаходити оптимальний варіант відтворення сприйнятих та переведених у “внутрішню мову” мовленнєвих одиниць мовою перекладу (уміння застосовувати перекладацькі трансформації в усному перекладі)

Вміти застосовувати методику та прийоми здійснення усного перекладу за умов ускладненої міжмовної та міжкультурної комунікації.

Здатність спілкуватися українською та іспанською мовами в різноманітних комунікативних ситуаціях усного послідовного перекладу .

Здатність аналізувати текст оригіналу, обґрунтовувати стандартні і нестандартні перекладацькі проблеми й обирати способи їхнього вирішення, що відповідають кожному конкретному акту комунікації.

Здатність використовувати методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення роботи перекладача, її презентації та захисту інтелектуальної власності на її результати.

Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно здобувати, оцінювати та використовувати інформацію, володіти й оперувати інформаційними та комунікаційними технологіями відповідно до потреб перекладацької діяльності.

Навчальна логістика (тематичний план)

Змістовий модуль 1.

Усний переклад як міжмовна та міжкультурна комунікація

Тема 1. Психолінгвістичні та комунікативні основи усного перекладу.

Тема 2. Аналіз видів, типів та жанрів усного перекладу у сучасному перекладознавстві

Тема 3. Інтерпретація тексту при усному перекладі

Тема 4. Універсальний перекладацький скоропис.

Тема 5. Критерії оцінки якості роботи усного перекладача

Система оцінювання результатів навчання

Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється за накопичувальною системою, в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Контроль виконання аудиторної роботи здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне питання з лекційного курсу та здійснення перекладу запропонованих текстів з іспанської мови на українську і навпаки з тематики, що вивчалась протягом курсу. Завдання самостійної роботи виконуються в письмовій формі. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу текстів.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Відповідь на теоретичне питання

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент вичерпано і повністю засвоїв теоретичний матеріал відповідних курсів (дає вичерпне визначення тих чи інших перекладознавчих категорій та перекладацьких прийомів) та вільно ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
3 «задовільно»	Студент має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідних курсів та недостатньо ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
2 «не задовільно»	Студент не оволодів теоретичними знаннями відповідних курсів та не може навести практичні приклади.

Перекладацький аналіз іспанською мовою та переклад на українську мову запропонованих текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні). Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)); студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту.
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу. Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Модульна контрольна робота є письмовою, складається із трьох практичних завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу за таблицею:

90% і більше	63 - 70 балів	5 (відмінно)
75% - 89%	53 - 62 балів	4 (добре)
50% - 74%	35 - 52 балів	3 (задовільно)

49% і менше

34 бали і менше

2 (незадовільно)

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни здійснюється у формі **заліку**

Відмітка про **залік** «зараховано», «не зараховано» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Здобувачі вищої освіти за другим (магістерським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Рекомендована література

Основна:

1. Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу. К.: Центр навчальної літератури
2. Верба, Г.Г., Гетьман, З.О. & Лопес Тапія, Ф. Х. (2007). Усний переклад іспанської мови українською. Вінниця: Нова книга.
3. Верба, Г. Г., Орличенко, О. В., Приходько, М. П. (2020). Посібник з усного та письмового перекладу для студентів старших курсів (українська та іспанська мови). Вінниця: Нова книга.
4. Бокова П. М., Залеснова О. В., Серебрянська А. О. (2013). Curso de interpretación. К.: В-чий центр КНЛУ.
5. Колодій Б. М. (2021). Переклад аудіовізуальних текстів фахового

- спрямування. К.: Центр навчальної літератури.
6. Фокін С. Б. (2008) Іспансько-український послідовний переклад: вправи, тексти, техніка нотування. К.: ВПЦ «Київський університет».
 7. Фокін С. Б. (2011) Практикум з техніки нотування: переклад з іспанської. К.: КНУ імені Тараса Шевченка.
 8. Arrés, Eugenia, Yborra, Juan, Castillo, Fernando. (2021). *Luces, cámara y... traducción audiovisual: Guía para futuros traductores audiovisuales*. Madrid: Editorial Pie de Página.

Додаткова:

1. Амеліна С. М. (2020). Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу. К.: Центр учбової літератури
2. Івз Гамбієра, Люк ван Дорслар (2020). Енциклопедія перекладознавства у 4-х томах. Вінниця: Нова книга.
3. Максименко О. В. (2008). Усний переклад французької мови. Вінниця: Нова книга.
4. Міріам Г., Гон О., Морозов В., Гулик В., Голованчук М. (2005). Практикум з усного перекладу: мультимедійний формат. К.: Факт.
5. Нестеренко Н., Лисенко К. (2006). Курс усного та письмового перекладу. Вінниця: Нова книга.
6. Ребрій О. В. (2020). Основи перекладацького скоропису. Вінниця: Нова книга.
7. Саприкін С., Чужакін А. (2011). Світ усного перекладу. Вінниця: Нова книга.
8. Corsellis, Ann (2010). *Traducción e interpretación en los servicios públicos. Primeros pasos*. Granada: Editorial Comares
9. Guidère Mathieu. (2020). *Introducción a la traductología. Reflexiones en torno a la traducción: pasado, presente y futuro: pasado, presente y futuro*. México: Editorial Nun.
9. *de la traducción*. Tarragona: Intercultural Studies Group.

Додаткові ресурси

<https://www.rae.es/>
www.cervantes.es/
<http://www.elpais.com/>
<http://www.elmundo.es/>
<http://biglib.com.ua>
<http://www.elcastellano.org>
<https://www.rincondelvago.com/>
<https://www.coloquial.es/>
<http://www.spain.sc/>
https://www.spain.info/es/sobre_espanha
<https://es.wikipedia.org/>
<https://www.academia.edu/>
<https://www.educacionyfp.gob.es/reinounido/publicaciones-materiales/material-didactico.html>
https://orcit.eu/resources-shelf-es/story_html5.html
<https://webgate.ec.europa.eu/sr/search-speeches?language>